

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 8T/16/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723010162
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Farkaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8723010162.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Farkaša, sudcov JUDr. Emila Dubňanského a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30.01.2024, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona a iné s poukazom na § 140 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 8T/16/2023 zo dňa 08.08.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e v napadnutom rozsudku výrok o treste.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad napadnutým rozsudkom sp. zn. 8T/16/2023 zo dňa 08.08.2023 uznal obžalovaného A. B. vinným zo spáchania prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 140 písm. b/ Tr. zákona a pokračovacieho prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 306a ods. 1 písm. e/, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona s poukazom na § 140 písm. b/ Tr. zákona, ktorý spáchal tak, že

1/ v presne nezistenom čase od 20.15 hod. dňa 16.1.2022 do 7.30 hod. dňa 18.1.2022 na parkovisku na ul. C. D. XXX/XX E. F., úmyselne poškodil tam zaparkované osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Touran, ev. č. G., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I. a to tak, že kuchynským nožom úmyselne bodol do oboch kolies na strane vodiča vozidla, čím takto prepichol obe pneumatiky na oboch kolesách uvedeného vozidla, čím takto svojim konaním spôsobil vlastníkovi ako aj držiteľovi uvedeného vozidla H. I. z Holumnice celkovú škodu poškodením vo výške 265,- €,

- v presne nezistenom čase od 17.00 hod. dňa 24.1.2022 do 16.00 hod. dňa 25.1.2022 na parkovisku na ul. C. D. XXX/XX E. F., úmyselne poškodil tam zaparkované osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Touran, ev. č. G., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I. a to tak, že kuchynským nožom úmyselne bodol do pravého predného kolesa, čím takto prepichol pravú prednú pneumatiku uvedeného vozidla, čím takto svojim konaním spôsobil vlastníkovi ako aj držiteľovi uvedeného vozidla H. I. z Holumnice celkovú škodu poškodením vo výške 132,50 €,

- v presne nezistenom čase od 20.10 hod. dňa 13.3.2022 do 7.30 hod. dňa 14.3.2022 na parkovisku na ul. C. D. XXX/XX E. F., úmyselne poškodil tam zaparkované osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Touran, ev. č. G., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I. a to tak, že kuchynským nožom úmyselne bodol do predného kolesa na strane vodiča, čím prepichol pneumatiku uvedeného kolesa, čím takto svojim konaním spôsobil vlastníkovi ako aj držiteľovi uvedeného vozidla H. I. z Holumnice celkovú škodu poškodením vo výške 132,50 €,

- dňa 4.4.2022 v čase od 03.20 hod. do 03.25 hod. na parkovisku na ul. C. D. XXX/XX E. F., úmyselne poškodil tam zaparkované osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Touran, ev. č. G., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I. a to tak, že kuchynským nožom úmyselne bodol do pravej prednej pneumatiky, čím takto prepíchol pravú prednú pneumatiku uvedeného vozidla, čím takto svojim konaním spôsobil vlastníkovi ako aj držiteľovi uvedeného vozidla H. I. z Holumnice celkovú škodu poškodením vo výške 132,50 €,

- dňa 11.4.2022 v čase o 03.29 hod. na parkovisku na ul. C. D. XXX/XX E. F., úmyselne poškodil tam zaparkované osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen Touran, ev. č. G. XXX J., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, o ktorom vedel, že toto vozidlo používa H. I. a to tak, že kuchynským nožom úmyselne bodol do oblasti prednej masky tohto vozidla, čím zasiahol a následne poškodil chladič uvedeného vozidla umiestnený za jeho prednou maskou, čím takto svojim konaním spôsobil vlastníkovi ako aj držiteľovi uvedeného vozidla H. I. z Holumnice celkovú škodu poškodením vo výške 306,- €,

- v presne nezistenom čase od 19.00 hod. dňa 24.4.2022 do 7.45 hod. dňa 25.4.2022 na parkovisku na ul. C. D. XXX/XX E. F., úmyselne poškodil tam zaparkované osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Touran, ev. č. G., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I. a to tak, že kuchynským nožom úmyselne bodol do ľavého predného kolesa, čím takto prepíchol ľavú prednú pneumatiku uvedeného vozidla, čím takto svojim konaním spôsobil vlastníkovi ako aj držiteľovi uvedeného vozidla H. I. z Holumnice celkovú škodu poškodením vo výške 132,50 €,

- dňa 16.5.2022 v čase o 02.03 hod. na parkovisku na ul. C. D. XXX/XX E. F., úmyselne poškodil tam zaparkované osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Touran, ev. č. G., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I. a to tak, že kuchynským nožom úmyselne bodol do ľavej prednej pneumatiky, čím takto prepíchol ľavú prednú pneumatiku uvedeného vozidla, čím takto svojim konaním spôsobil vlastníkovi ako aj držiteľovi uvedeného vozidla H. I. z Holumnice celkovú škodu poškodením vo výške 132,50 €,

- dňa 15.6.2022 v čase o 02.05 hod. na parkovisku na ul. C. D. XXX/XX E. F., úmyselne poškodil tam zaparkované osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Touran, ev. č. G., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I. a to tak, že kuchynským nožom úmyselne bodol do ľavej prednej pneumatiky a ľavej zadnej pneumatiky, čím takto prepíchol ľavú prednú pneumatiku a ľavú zadnú pneumatiku uvedeného vozidla, čím takto svojim konaním spôsobil vlastníkovi ako aj držiteľovi uvedeného vozidla H. I. z Holumnice celkovú škodu poškodením vo výške 265,- €,

- v presne nezistenom čase od 21.30 hod. dňa 4.7.2022 do 2.30 hod. dňa 5.7.2022 na parkovisku na ul. C. D. XXX/XX E. F., úmyselne poškodil tam zaparkované osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Touran, ev. č. G., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I., a to tak, že kuchynským nožom úmyselne bodol do ľavého predného kolesa a ľavého zadného kolesa, čím takto prepíchol ľavú prednú pneumatiku a ľavú zadnú pneumatiku uvedeného vozidla, čím takto svojim konaním spôsobil vlastníkovi ako aj držiteľovi uvedeného vozidla H. I. z Holumnice celkovú škodu poškodením vo výške 265,- €,

- dňa 11.7.2022 v čase o približne 00.50 hod. prišiel na ul. Banícku č. 18 v Poprade s kuchynským nožom o dĺžke čepele 11 cm a s dáždnikom, s úmyslom poškodiť zadnú ľavú pneumatiku v hodnote 132,50 €, osobného motorového vozidla značky Volkswagen Touran, ev. č. G., rok výroby 2012, o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I., pričom však k samotnému poškodeniu nedošlo, nakoľko bol zadržaný príslušníkmi PZ, čím poškodením spôsobil celkovú škodu vo výške 1.763,50 €, pričom všetky hore uvedené skutky spáchal z pomsty voči H. I., a to z dôvodu, že A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Kežmarok pod č. 9T/5/2020 zo dňa 16.12.2021, právoplatným dňa 3.11.2022, uznaný za vinného z prečinu nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Trestného zákona, ktorého sa dopustil dňa 2.4.2019 v Holumnici, okr. G., kde sa vyhrážal zabitím poškodenej H. I., čím u nej vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie,

2/ obv. A. B. tým, že úmyselným opakovaným poškodzovaním motorového vozidla značky Volkswagen Touran, ev. č. G., VIN: B., šedej metalízy, rok výroby 2012, ktoré bolo zaparkované na K. C. D. XX E. F., okr. F., o ktorom mal vedomosť, že toto vozidlo používa H. I., v období od 16.1.2022 do 11.7.2022, dlhodobo prenasledoval H. I., čím u nej vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie a podstatným spôsobom zhoršil jej kvalitu života, nakoľko ju obmedzoval v jej obvyklom spôsobe života, nakoľko uvedené vozidlo nemohla z dôvodu jeho opakovaného poškodenia plnohodnotne užívať a skutku sa dopustil z pomsty voči H. I., a to z dôvodu, že A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Kežmarok pod č. 9T/5/2020 zo dňa 16.12.2021, právoplatným dňa 3.11.2022, uznaný za vinného z prečinu nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/

Trestného zákona, ktorého sa dopustil dňa 2.4.2019 v Holumnici, okr. G., kde sa vyhrážal zabitím poškodenej H. I., čím u nej vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie.

Za to mu súd uložil podľa § 245 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. h/ Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona, § 56 ods. 2 Tr. zákona úhrnný peňažný trest vo výmere 1.700,- eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad úmyselného marenia výkonu peňažného trestu uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona zároveň uložil obžalovanému trest prepadnutia veci – dáždника karovaného s drevenou rúčkou tmavomodrej farby a kuchynského noža s drevenou rúčkou o dĺžke čepele 11 cm.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku súd zároveň uložil obžalovanému zaplatiť poškodenej H. I., nar. XX.X.XXXX, bytom F., K. C. XXX/XX titulom náhrady škody sumu 1.606,60 eur.

Po vyhlásení rozsudku, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní podal odvolanie prokurátor. Odvolanie prokurátora smeruje proti výroku o treste.

Prokurátor svoje odvolanie odôvodnil podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 27.10.2023. Prokurátor konštatuje, že nesúhlasí s uložením peňažného trestu obžalovanému, ako ani s vyhodnotením súdu, že uložením tohto trestu dôjde k náprave páchatel'a na základe objasnenia jeho osobných vlastností, na to, ako sa správal doteraz, že ide o nižší stupeň spoločenskej závažnosti spáchaného prečinu. Práve naopak, je potrebné uviesť, že obžalovaný sa skutkov dopustil opakovane v dlhšom časovom období a toto jeho konanie bolo ukončené až tým, keď bol prichytený políciou a následne vzatý do väzby. Ani jeho dobrovoľná psychiatrická liečba ani iné ochorenia, ktoré súd v odôvodnení rozsudku uvádza, mu nezabránili v páchaní tejto trestnej činnosti, pričom podotýka, že sa jej dopúšťal „počas cesty do Rakúska“ v nočných, resp. skorých ranných hodinách. Poukazuje na to, že z ústavu na výkon väzby pri jeho hodnotení bolo uvedené, že ním došlo k porušeniu ústavného poriadku a zároveň disciplinárneho potrestaniu. Skutkov sa dopúšťal po jeho odsúdení Okresným súdom Kežmarok (aj keď neprávoplatnom v tom čase) a práve pre toto odsúdenie. Pre poškodenie motorového vozidla inej osobe bol aj priestupkovo riešený. Predtým uložené tresty odňatia slobody taktiež nevedli k jeho náprave, aj keď na nich súd už neprihliada. Za dôležité je tiež potrebné uviesť, že poškodenej neuhradil spôsobenú škodu - ani čiastočne, čo odôvodňoval tým, že nemohol vycestovať do zahraničia a zabezpečiť si tak finančné prostriedky na úhradu spôsobenej škody, čo považuje za nereálne, že sa pri ním prezentovanom zdravotnom stave mohol dostať k finančným prostriedkom iba vycestovaním do zahraničia.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom úhrnnom peňažnom treste a náhradnom treste odňatia slobody obžalovanému A. B. a uložil obžalovanému trest pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby ako trest nepodmienečný s výkonom v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Dňa 12.12.2023 obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom doručil súdu vyjadrenie k odôvodneniu odvolania Okresnej prokuratúry Poprad. Obhajca konštatuje, že výrok o treste považuje za zákonný a správny, nakoľko plne zohľadňuje všeobecne účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona. Vyhodnocovanie okolností prípadu zo strany prvostupňového súdu považuje za správne.

V prvom rade je nevyhnutné prihliadať na závažnosť jednotlivých prečinov, ich zaradení v osobitnej časti Tr. zákona, ktorá je odstupňovaná závažnosťou trestných činov s ohľadom na zabezpečenie ochrany práv a zákonom chránených záujmov. V predmetnej trestnej veci sa uvedené prečiny vyznačujú nižšou spoločenskou nebezpečnosťou, čo prvostupňový súd správne vyhodnotil.

Okresná prokuratúra odôvodňovala nemožnosť nápravy obžalovaného peňažným trestom tým, že predmetnú trestnú činnosť páchal v dlhšom časovom období a v páchaní trestnej činnosti mu nemala zabrániť ani dobrovoľná psychiatrická liečba, či iné zdravotné ochorenie. Taktiež neprimeranosť peňažného trestu odôvodňovala aj tým, že obžalovaný sa dopustil disciplinárneho previnenia vo výkone

väzby a taktiež, že skutku sa mal obžalovaný dopustiť po neprávoplatnom odsúdení Okresným súdom Kežmarok.

Je potrebné poukázať, že trest uložený Okresným súdom Kežmarok v konaní pod sp. z. 9T/5/2022 v čase spáchania skutkov uvedených v napadnutom rozsudku ešte nebol právoplatný, a teda nebol ani vykonaný, ako ani vykonávaný. Obžalovaný sa voči tomuto rozsudku v tom čase odvolal. Ani jedno disciplinárne previnenie obžalovaného vo výkone väzby, ktoré bližšie objasňované nebolo, nemôže odôvodňovať jeho nemožnosť nápravy uložením peňažného trestu v tomto konaní.

Uložený peňažný trest podľa názoru obhajcu povedie k náprave obžalovaného účinnejšie ako nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody. Taktiež aj výkon väzby značne vplýval na osobu obžalovaného a zo svojho konania sa ponaučil. Obžalovaný sa ku skutku priznal a úprimne ho oľutoval. Taktiež aj po prepustení z výkonu väzby pri plnení obmedzení a povinností rešpektuje probačný dohľad. Žiadnu trestnú, prípadne inú protiprávnu činnosť obžalovaný nepácha. Obžalovaný strávil vo väzbe 3 mesiace a od 13.10.2022 až doteraz je jeho väzba nahradená. Obžalovaný poškodenej už uhradil spôsobenú škodu. Zároveň obžalovaný je po právoplatnosti napadnutého rozsudku ihneď pripravený peňažný trest uhradiť. Peňažný trest vo výške 1700,- eur považuje za primeraný a tento trest zabezpečí ochranu spoločnosti, naplní aj účel generálnej prevencie a najmä bude pre obžalovaného dostatočným ponaučením strániť sa protiprávnej činnosti. Nepodmienečný trest odňatia slobody by v tomto prípade bol neprimerane prísny a to s ohľadom na osobu a pomery obžalovaného a závažnosť činu a následok ním spôsobený.

Nemôže opomenúť, že v rámci záverečnej reči obhajoby na hlavnom pojednávaní dňa 08.08.2023 bol okrem uloženia alternatívneho trestu (napr. peňažného trestu) navrhovaný aj trest odňatia slobody s jeho podmienečným odkladom na primeranú skúšobnú dobu, prípadne aj s uložením primeraných obmedzení a povinností, ktorý je bez pochybností v danom prípade prípustný ako trest ďalší podľa § 43 Tr. zákona. Takýto druh trestu by obdobne ako trest peňažný naplnil svoj účel.

Nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody má byť krajným prostriedkom aj s ohľadom na aktuálnu trestnú politiku Slovenskej republiky, využívanie alternatívnych trestov vhodným prostriedkom pre účinnejšie naplnenie účelu trestu. S prihliadnutím na osobu obžalovaného, jeho postoj k prejednávanej veci, osobné a rodinné pomery bol by nepodmienečný trest odňatia slobody neprimerane prísny. Osobitne poukazuje na jeho vek a diagnózy - je po dvoch infarktoch, trpí ischemickou chorobou srdca, je diabetik na inzulíne, trpí vážnymi neurologickými a psychiatrickými diagnózami.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby krajský súd odvolanie Okresnej prokuratúry Poprad voči rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 8T/16/2023 zo dňa 08.08.2023 v zmysle § 319 Tr. poriadku zamietol, nakoľko uvedené odvolanie nie je dôvodné.

Dňa 13.12.2023 elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom bolo doručené súdu vyjadrenie splnomocnenca poškodenej k odvolaniu okresného prokurátora. Splnomocnenec konštatuje, že ako poškodená strana sa stotožňuje so všetkými okolnosťami, ktoré boli uvedené v predmetnom odvolaní okresného prokurátora. Aj keď ako poškodenej neprináleží právo vyplývajúce z ustanovení Tr. poriadku vyjadrovať sa k uloženému trestu odňatia slobody, v danej súvislosti by chcela poškodená zdôrazniť, že ustanovenia Tr. zákona a Tr. poriadku sú bohužiaľ veľkoryso nastavené v prospech obžalovaných a neberie sa dostatočne zreteľ na oprávnené záujmy poškodeného. Bez ohľadu na to, aký trest uložil prvostupňový súd obžalovanému, tak je splnená taxatívne vymedzená represia voči osobe obžalovaného vyhodnotiac spôsob spáchania jednotlivých skutkov, spôsobený následok, všetky pohľadujúce a priťažujúce okolnosti a berúc do úvahy osobné a majetkové pomery obžalovaného. V danom prípade súd vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom zistenia, či sú splnené podmienky na uloženie peňažného trestu, hoci ide o pokračujúce prečiny poškodzovania cudzej veci a nebezpečného vyhrážania, ktoré obžalovaný páchal od 16.02.2022 do 11.07.2022.

Pravdou je, že súd zaviazal obžalovaného zaplatiť spôsobenú škodu vo výške 1606,60 eur. V tejto súvislosti chce poukázať na neúprimné oľutovanie obžalovaného, ktorý nebol schopný od vznesenia obvinenia dobrovoľne uhradiť len materiálnu škodu, lebo stres a psychické útrapy, ktoré spôsobil poškodenej za obdobie prvého polroka 2022, sa nedajú vyčíslieť finančnými prostriedkami v tomto konaní. Súd sa stotožnil v celom rozsahu s vyjadrením obžalovaného, že uhradí spôsobenú škodu už na

výsluchu na Okresnej prokuratúre Poprad dňa 24.02.2023, keď odmietol návrh prokurátora na uzavretie dohody o vine a treste. Hoci takéto zhodné vyhlásenie uskutočnil tak na prvom zasadnutí hlavného pojednávania dňa 01.06.2023 a taktiež na druhom zasadnutí hlavného pojednávania 08.08.2023, škodu dobrovoľne neuhradil po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku. Bola preto nútená podať návrh na vykonanie exekúcie dňa 30.10.2023 na Okresný súd Banská Bystrica. Exekútorický úrad Prešov, Mgr. Igor Palša, súdny exekútor, Masarykova 13, Prešov následne vymohol od povinného A. B. uvedenú škodu a s tým súvisiace trovy konania. Dňa 23.11.2023 bolo toto exekučné konanie sp. zn. 128EX 899/23 podľa § 61o ods. 1 Exekučného poriadku ukončené.

Na základe riadne a včas podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Na základe tohto preskúmania krajský súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Obžalovaný A. B. na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa urobil vyhlásenie, že je vinný. Súd prvého stupňa postupoval v súlade s ustanovením § 257 Tr. poriadku, po zistení stanovísk strán konania vyhlásenie o vine prijal a rozhodol, že dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaný priznal k spáchaniu skutku, sa nevykoná a vykoná iba dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Výrok o vine a o povinnosti nahradiť spôsobenú škodu nadobudol právoplatnosť.

Obžalovaný A. B. z miesta bydliska je hodnotený všeobecne. Počas výkonu väzby bol raz disciplinárne potrestaný, disciplinárne odmenený nebol. Priestupkovo bol riešený dvakrát, z toho raz za poškodenie motorového vozidla H. E.. V odpise z registra trestov má dva záznamy, v skúšobných dobách sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený. Z pripojeného spisu Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9T/5/2020 vyplýva, že bol rozsudkom zo dňa 16.12.2021 uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov, výkon trestu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 3To/11/2022 zo dňa 03.11.2022 zamietol odvolanie obžalovaného A. B.. Koniec skúšobnej doby podmienene odsúdenia pripadá na deň 03.11.2024.

Obžalovaný je invalidný dôchodca. Podľa správy Sociálnej poisťovne poberá invalidný dôchodok vo výške 115,90 eur. Podľa vlastného vyjadrenia pred súdom má poberať od štátu 100,- eur, bližšie nešpecifikoval na základe akého titulu. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok podal správu, z ktorej vyplýva, že obžalovaný nepoberá pomoc v hmotnej núdzi a štátne sociálne dávky.

Obžalovaný k majetkovým pomerom sa ďalej vyjadril, že vlastní dom, auto, traktor. Súčasťou spisového materiálu sú aj výpisy z katastra nehnuteľností, z ktorých vyplýva, že je podielovým spoluvlastníkom v ideálnych podieloch pôdy zaradenej v rôznych kategóriách, spravidla orná pôda, lesný porast a pod.

Súd prvého stupňa následne poukázal na ustanovenie § 56 ods. 1, 2 Tr. poriadku a dospel k záveru, že je možné v danej veci uložiť obžalovanému samostatný peňažný trest s prihliadnutím na všetky zákonné kritéria a to vo výmere, ktorá sa približne rovná spôsobenej škode. Tento trest by mohol byť zrejme vymožiteľný už len s ohľadom na zistené majetkové pomery obžalovaného. Podľa názoru súdu by iné alternatívne tresty boli zrejme nevykonateľné (trest povinnej práce alebo trest domáceho väzenia) a to vzhľadom na zdravotný stav obžalovaného, trest odňatia slobody by zasa bol neprimerane prísny.

V prípade, že by mohol byť výkon peňažného trestu úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody.

Krajský súd prvom rade musí konštatovať, že výrok o uložení peňažného trestu a predovšetkým jeho výšky je nepreskúmateľný. Na jednej strane súd prvého stupňa urobil výpočet majetku obžalovaného, no vo svojich úvahách nevyjadril, ako dospel k záveru, že účel trestu sa dosiahne práve peňažným trestom vo výmere 1 700,- eur.

Podľa § 57 ods. 1 Tr. zákona, pri ukladaní peňažného trestu súd prihliadne na osobné a majetkové pomery páchatel'a. Peňažný trest neuloží, ak je zrejmé, že ho odsúdený nebude schopný zaplatiť.

Súd prvého stupňa sa dôsledne nezaoberal osobnými pomermi obžalovaného, pod ktorými z hľadiska ukladania peňažného trestu je potrebné rozumieť najmä vek páchatel'a, rodinné pomery, zdravotný stav, povolanie, pracovnú kvalifikáciu, možnosť pracovného uplatnenia v danom čase a mieste a pod. Na druhej strane súd prvého stupňa sa dôsledne nezaoberal ani majetkovými pomermi obžalovaného, ktorý v sebe zahŕňa stav všetkého páchatel'ovho majetku (aktíva a pasíva), zárobkové pomery páchatel'a, čo sú zdroje, z ktorých možno peňažný trest realizovať. Okrem hodnoty a štruktúry majetku páchatel'a budú mať význam aj páchatel'ove záväzky (napr. rozsah vyživovacej povinnosti, povinnosť nahradiť škodu, splátky pôžičiek a úverov a pod.).

V tomto štádiu konania je zrejmé, že jediným aktívom, čo sa týka príjmu obžalovaného, je jeho invalidný dôchodok. Obžalovaný opakovane poukazuje na úspory, ktoré má v zahraničnej banke. Súd prvého stupňa tejto okolnosti nevenoval pozornosť, nezisťoval výšku týchto úspor a nevyzval obžalovaného, aby predložil doklady, ktoré by preukazovali, či už samotnú existenciu účtu v zahraničnej banke, výšku finančných prostriedkov, ktoré sa na tomto účte nachádzajú.

Obžalovaný vo vzťahu k finančným prostriedkom v zahraničnej banke opakovane prednášal, že musel by vycestovať do zahraničia. Krajský súd poznamenáva, že v súčasnosti je iba málo pravdepodobné, že by v dobe elektronického bankovníctva nevedel disponovať finančnými prostriedkami aj v zahraničnej banke tzv. na diaľku.

Súd prvého stupňa poukazuje aj na to, že obžalovaný je spoluvlastníkom v ideálnych podieloch nehnuteľnosti. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ide o ideálne podiely, teda je podstatne sťažená aj realizácia predaja týchto ideálnych podielov k nehnuteľnostiam a otvára sa otázka, či z týchto zdrojov by bol odsúdený schopný zaplatiť peňažný trest.

Túto úvahu krajského súdu podporuje aj samotná skutočnosť, že obžalovanému bola uložená povinnosť nahradiť škodu. Spôsobenú škodu dobrovoľne nenahradil a podľa vyjadrenia splnomocnenca poškodeného museli pristúpiť k exekúcii a vymáhať uhradenie priznanej škody súdom.

V ďalšom konaní bude potrebné, aby súd prvého stupňa sa dôsledne zaoberal nielen ustanovením § 56 ods. 1, 2 Tr. poriadku, ale bral na zreteľ aj ustanovenie § 57 ods. 1 Tr. poriadku, predovšetkým druhú vetu citovaného ustanovenia a vysporiadal sa tým, či obžalovaný je schopný vzhľadom na svoje osobné a majetkové pomery peňažný trest zaplatiť a následne svoje závery je potrebné, aby súd vyjadril aj vo svojich úvahách odôvodňujúcich uloženie práve peňažného trestu v konkrétnej výške.

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní by sa mal zaoberať aj samotnou argumentáciou odvolateľa, ktorý namietal práve uloženie tohto druhu trestu obžalovanému.

Vzhľadom na tú skutočnosť, že súd prvého stupňa sa dôsledne neriadil Trestným zákonom, nevysporiadal sa všetkými okolnosťami pre ukladanie trestu a následne ani to neodôvodnil, krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste ako celok a vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Uznesenie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.